

ԱՊԱԳԻԱՅ

ԼՁ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1994 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 13 ՅՈՒԼԻՍ 2015
• VOL. XXXVI, NO 1994 • LUNDI, 13 JUILLET 2015 • MONDAY, JULY 13, 2015

1915-2015
ՀԱՅՈՑ
ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ
100-ՐԳ ՏԱՐԵՎԱՐԶ

ԿԸ ՅԻՇԵՄ ԵՒ ԿԸ ՊԱՀԱՆՁԵՄ

Մահ Գրականագետ Փրոֆ. Դոկտ. Յակոբ Խաչիկեանի

Խոր ցաւով կը գուժենք մեր սիրելի բարեկամ եւ գործակից Դոկտ. Յակոբ Խաչիկեանի մահը, որ պատահեցաւ Ուրբաթ, 3 Յուլիս 2015-ին, յետ երկարատեւ եւ անողոք հիւանդութեան:

Ճնած էր Իսթանպուլ 1931-ին եւ ուսանած էր տեղւոյն Մխիթարեան վարժարանին մէջ ու մասնակցած էր Խրախունիի, Չահրատի, Հատտեճեանի եւ այլ գրողներու սկսած պոստհայ գրական նոր շարժումին:

Յակոբ Խաչիկեան եւս յայտնաբերած էր բանաստեղծական խառնուածք, իր ստեղծագործութիւններէն մաս մը հրատարակելով Մխիթարեան Սանուց Միութեան «Սան» պարբերաթերթին մէջ: Սակայն կանուխէն գաղթած էր Մոնթրէալ ուր մասնագիտացած էր անգլիական գրականութեան, վաստկած էր դոկտորայի աստիճանը եւ նուիրուած էր այդ լեզուով գրական ստեղծագործութիւններու պատկառելի վաստակի մը իրագործման, նոյն ժամանակ գրականութեան դասախօսի պաշտօններ վարելով Գանատական Չինուորական Ակադեմիային ու այլ համալսարաններու մէջ, արժանանալով Emeritus Professor կոչումին:

Իր հրատարակած աւելի քան 30 հատորներէն հինգը վէպեր են, որոնցմէ յիշենք A Summer Without Dawn Մեծ եղեռնի թեմայով պատմական վէպը որ հրատարակուած է Ֆրանսերէն, Անգլերէն եւ տասնեակ մը այլ լեզուներով, արժանացած է գրական պարգէւներու եւ հանդիսացած է Bestseller արժանիքին: Կոթողային այլ աշխատասիրութիւն մըն է հայ գրականութեան պատմութեան նուիրուած Anthology of Armenian Literature - 18th Cty. To Present եռահատոր գործը, որուն մասնակցած են երեք այլ գրականագետներ:

Այս տխուր առիթով, մեր խորագգաց ցաւակցութիւնները կը յայտնենք ողբացեալին կողակից Պրիմիթիոն, Գաւակներուն՝ Թայիսին (Diego), Սթիվընին (Լորի) եւ Փաթրիք Խաչիկեաններուն, եղբորը՝ Մայք Խաչիկեանի, ինչպէս նաեւ ընտանեկան բոլոր պարագաներուն եւ հարազատներուն:

Ողբացեալին յուղարկաւորութեան արարողութիւնը տեղի կ'ունենայ Չորեքշաբթի՝ 8 Յուլիս 2015-ին, առաւօտեան ժամը 11-ին, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ, նախագահութեամբ՝ Գանատահայոց առաջնորդ Գերշ. Տէր Աբգար Եպս. Յովակիմեանի:

**Թէքեան Մշակ. Միութիւն
ՌԱԿ Մոնթրէալի վարչութիւն
«Ապագայ» շաբաթաթերթի խմբագրութիւն**

Բիւրականի աստղադիտարանը հռչակուած է տարածաշրջանային աստղագիտական կեդրոն

ՀՀ ԳԱԱ Վ. Համբարձումեանի անուան Բիւրականի աստղադիտարանը Միջազգային Աստղագիտական Միութեան որոշումով հռչակուած է տարածաշրջանային աստղագիտական կեդրոն:

«Արմենփրես»-ին ՀՀ ԳԱԱ Տեղեկատուական-վերլուծական կենտրոնէն յայտնած են, որ անիկա ընդգրկուած է նաեւ ԱՊՀ երկիրներու նորարարական համագործակցութեան միջպետական ծրագրին մէջ:

Յուլիս 1-ի ՀՀ ԳԱԱ նախագահութեան նիստին, հաշուի առնելով Բիւրականի աստղադիտարանի նոր կարգավիճակը, որոշուած է մշակել աստղադիտարանի ռազմավարական ծրագիր եւ բարեփոխել կառավարման համակարգը:

Արամ արք. Աթեշեան նոր պատրիարքի ընտրութիւն կատարելու համար դիմած է Պոլսոյ նահանգապետարանին

«Արմենփրես» կը հաղորդէ, որ Պոլսոյ հայոց պատրիարքարանի պաշտօնական կայքի վրայ հրատարակուած հաղորդագրութեան մը մէջ կը նշուի, որ Պոլսոյ հայոց պատրիարքական ընդհանուր փոխանորդ Արամ արք. Աթեշեան նոր պատրիարքի ընտրութիւն կատարելու դիմում ներկայացուցած է Պոլսոյ նահանգապետ Վասիփ Շահինին:

Պատրիարքարանէն յայտնած են, որ Արամ արքեպիսկոպոսը՝ «նկատի ունենալով համայնքի անդամներուն փափաքը», ներկայացուցած է դիմում նոր պատրիարքի ընտրութիւն կատարելու վերաբերեալ՝ համաձայն Պոլսոյ հայ համայնքին ունեցած սովորութիւններուն եւ կանոններուն: Պոլսոյ նահանգապետարան այցելութեան ընթացքին Աթեշեան արքեպիսկոպոսին ուղեկցած է Շիրվան քիչ. Միրզոյեան:

Ներու մնայուն խնամքին տակ է՝ անկողնային վիճակի մէջ:

Դարձեալ Քեսապի շրջանին մէջ հրթիռներ ինկած են

Երեքշաբթի՝ Յուլիս 30-ի երեկոյեան զինեալ խմբաւորումներու արձակած եօթը հրթիռներու թիրախ դարձաւ Քեսապի Հագալճըզ գիւղի մերձակայքը: Բարեբախտաբար մարդկային եւ նիւթական վնասներ չկան:

Յիշենք նաեւ, որ նոյն օրը եւ նոյն ժամերուն տեղի ունեցաւ Քեսապի Ազգային ուսումնասիրած միացեալ ճեմարանի միջնակարգի եւ երկրորդականի ամավերջին հանդէսն ու վկայականաց բաշխման հանդիսութիւնը, որուն ներկայ էին մեծ թիւով քեսապցիք:

ՀՀ ՊՆ «Չօրամասերէն մեկուն մէջ հրազենային վնասուածքէն զինուորական մը մահացած է»

ՀՀ պաշտպանութեան նախարարութիւնը ցաւով կը տեղեկացնէ, որ, ըստ նախնական տուեալներու, 30 Յուլիսին, ժամը 13:00-ի մօտ, հիւսիս-արեւելեան հատուածին վրայ տեղակայուած զօրամասերէն մեկու պահպանութեան տարածքին մէջ յայտնաբերուած է հարիւրապետ Մաւրիկ Խաչատուր Մելիքեանը՝ զլիսուն ստացած հրազենային զնդակի վնասուածքով: Չինուորական հիւանդանոց տեղափոխելու ճանապարհին Մաւրիկ Մելիքեանը մահացած է: Կը կատարուի նախաքննութիւն:

Ամավերջի հանդեսներ Թորոնթոյի Ս. Երրորդութին Յայց. Առաքելական եկեղեցւոյ Ս. Սահակ-Ս. Մեսրոպ Ազգային Շաբաթօրեայ վարժարանի

Շաբաթ 13, Յունիս 2015-ին Ս. Ե. Յ. Ա. Եկեղեցւոյ Մակարոս Արքիւսեան ներքնասրահը ժամադրավայրն էր Ս. Սահակ-Ս. Մեսրոպ ազգային շաբաթօրեայ վարժարանի դպրոցական երգահանդեսին եւ մանկապարտեզի աւարտական հանդեսին:

Հիւրեր եւ ծնողներ լեցուցած էին սրահը ու բոլորը անձկութեամբ կսպասէին Թեմիս Առաջնորդ՝ Տ. Աբգար Եպս. Յովակիմեանի, հովիւ՝ Արժանապատիւ Տ. Չարեհ Ա. Քհնյ. Չարգարեանի, եկեղեցւոյ ծխական խորհուրդի Ատենապետ՝ Տիար Օհաննէս Յովհաննէսեանի, եւ դպրոցի Տնօրէնուհի՝ Դոկտ. Արփի Փանոսեան Մըթարթի պաշտօնական մուտքին ու ծափերու ընդմէջէն, յոտընկայս՝ յարգանքի լուծեան մէջ, ներկաները հետեւեցան գանատական, հայկական եւ դպրոցական հիմներգներուն:

Տնօրէնուհի տիկին Փանոսեան կատարեց բացման խօսքը եւ իր հրճուանքը արտայայտեց բոլորի ներկայութեան:

Հակիրճօրէն անդրադարձաւ 2014-2015 տարեշրջանի ուսումնական նուաճումներուն, գովեց

ղանգ մը պիտի ունենանք: Միայն մէկ տղայ ուզեց Hockey խաղցող ըլլալ ու խաղալ league-ի մէջ: Ներկաներու ծափերու տարափին տակ կարգով բեմէն հեռացան:

Հրաւիրուեցաւ եկեղեցւոյս հովիւ՝ Արժ. Տ. Չարեհ Ա. Քհնյ. Չարգարեանը իր խօսքը ըսելու:

Տեր Յայրը իր ուրախութիւնը այս

պատուին համար:

Յայտագիրը ընթացքը շարունակեց ու ոգեւորիչ եւ եռանդուն երգերով ներկաներու տրամադրութիւնները բարձրացուցին:

Երգահանդեսի Ա. Բաժինը վերջացաւ ներկաներու գոհունակ ծափերով, որուն յաջորդեց Ե.Չ.Ե.Ը. դասարաններու աշակերտները:

Հոս կարժէ մի քանի խօսք ըսել Նատա Նաւասարդեանի երաժշտութեան գիտութեան ու կարողութեան մասին: Յայտագիրը ամբողջութեամբ 18 երգերէ կը բաղկանար, որոնք նուիրած էին, բնութեան կենդանիներու ընտանիքի անդամներու, մայրերու, ընկերներու, ազգային ու հայրենասիրութեան, այս բոլորը երգուեցան «գոց» առանց թղթիկներու, եւ այդ արդէն մեծ ծիգ կը կարօտեր, եւ որովհետեւ երգը սիրցուցած էր աշակերտներուն անոնք կրցան ապրումով ու անսխալ ներկայացնել երգերը դրսեւորելով Նատա-ի կարողականութիւնը Սարդարապատի նուիրուած երգով երգահանդեսը վերջացաւ:

Խօսնակը հրաւիրեց Նախագահ՝ Պրն. Պերճ Սեդրակեանը, որ իր ուրախութիւնը արտայայտեց անակընկալ այս գեղեցիկ համերգին ներկայ ըլլալով, գովեց շաբաթօրեայ վարժարանի տարած աշխատանքը, շնորհաւորեց Թորոնթոյի Ս. Ե. Յ. Ա.

Նորդ՝ Տ. Աբգար Եպս. Յովակիմեանը իր խօսքը ըսելու: Սրբազանը գովեստով արտայայտուեցաւ տարած աշխատանքին ու ծիգերուն հայ մանուկին հայեցի մթնոլորտի մէջ հայեցի դաստիարակութիւն տալով, յաջողութիւն մաղթեց ու պահպանիչով վերջ գտաւ դպրոցական երգահանդեսը: Ներկաները հրաւիրուեցան յաջորդ օրուայ Աւարտական հանդեսին:

Տեղի ունեցաւ հիւրասիրութիւն:

Կիրակի 14, Յունիս 2015 կ.վ. ժամը 2.30-ին տեղի ունեցաւ 2014-2015 Աւարտական 8-րդ դասարանի հանդեսն ու վկայականաց բաշխումը Ս. Ե. Յ. Ա. Եկեղեցւոյ մէջ:

Հրաւիրեալներ, ծնողներ եկած էին, վկայելու իրենց զաւակաց 8-րդ դասարանի Աւարտական հանդեսը: 16 պարման պարմանուհիներ իրենց մասնաւոր զգեստներով դասի մէջ իրենց նշանակուած տեղերը գրաւեցին:

Նատա Նաւասարդեանի դաշնակի նուագակցութեամբ յոտնկայս ներկաները հետեւեցան գանատական, հայկական եւ դպրոցի հիմներգներուն:

Շրջանաւարտ դասարանի թէ դաստիարակ-ուսուցիչ եւ թէ հանդիսութեան խօսնակ Տիար Անդրանիկ Զիլինկիրեան ուրախութիւնը յայտնեց շրջանաւարտներուն հետ

ուսուցիչներն ու իրենց օգնականները, որոնք իրենց լաւագոյնը տուին, այս վարժարանի աշակերտութեան ջամբելով մայրենի լեզուն, անոնց հոգիներուն մէջ սերմնացանցին հայրութեան պատկանելիութեան ոգին, հայ երգն ու պատմութիւնն ու կրօնքը:

Շարունակելով ըսաւ թէ յառաջիկայ Սեպտեմբերին դպրոցական Նոր տարեշրջանը 2015-2016 սկսելու պատրաստութեան որ կը զուգահիւսի վարժարանի 60-ամեակին, Նոր աւիւնով եւ եռանդով աւանդելու իրենց մայրենի լեզուն եւ զիրենք պատրաստելու վաղուայ ապագայի առողջ հայ սերունդն:

Անդրադարձաւ մանկապարտեզի աւարտական աշակերտներուն ուսուցիչներուն եւ օգնականներուն մաղթելով իրենց ուրախ արձակուրդ:

Ապա ընթացք առաւ յայտագիրը ու 14 հայկականեր, առանձին ու խմբական երգերով ու արտասանութիւններով իրենց տաղանդները ցուցաբերեցին:

Տեղի ունեցան վկայականներու բաշխում եւ տնօրէնուհի Տիկ. Փանոսեանի եւ իրենց ուսուցիչներն ստացան իրենց վկայագրերը. Իւրաքանչիւր աշակերտ ապագայի իր բաղձանքը յայտնեց ու այնպէս կ'երեւի թէ ուսուցիչներու եւ օգնականի փա-

ծագուկներու ծաղիկ դասարանէն շրջանաւարտ ըլլալուն, գովեց Տնօրէնուհի Դոկտ. Արփի Փանոսեանը ու իր ուսուցչական եւ օգնականներու կազմը իրենց գովելի եւ արդիւնաւետ աշխատանքին համար շնորհակալութիւն յայտնեց խնամակալ մարմնի հոգածութեան ու ծնողաց, որոնք մեծ գոհողութեամբ շաբաթ առտունները իրենց զաւակները դպրոց կը բերեն իրենց մայրենի լեզուն սորվելու:

Պահը եկած էր դպրոցական երգահանդեսը սկսելու:

Դպրոցի առաջին չորս դասարանները Ա.Բ.Գ.Դ. կարգապահութեամբ բեմ բարձրացան երգահանդեսը սկսելու իրենց կարող խմբավար ուսուցչուհի՝ Նայա Նաւասարդեանի ղեկավարութեամբ:

Իրերայաջորդ երգերու ընթացքին խօսնակը ընդմիջելով երգահանդեսը յայտարարեց թէ հաճելի անակնկալի մը յայտարարութիւն մը պիտի ընէ ու յետոյ երգահանդեսը պիտի շարունակուի: Այժմ մեր եկեղեցւոյ հովիւի առաջնորդութեամբ մուտք պիտի գործէ Հայ Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան յարգածան Նախագահ Պրն. Պերճ Սեդրակեանը ու իրեն ընկերակցողները: Ծափերու ընդմէջէն ներկայ ժողովուրդը իրենց հաճութիւնը արտայայտեցին այս բացառիկ

եկեղեցին ու հովիւը ու յաջողութիւն մաղթեց բոլորին:

Հովիւ Տեր Չարեհը դարձեալ գովեստով արտայայտուեցաւ դպրոցի անձնակազմի մասին եւ անոնց տարած գովելի ուսումնական տարի մը ունենալուն համար, ապա հրաւիրեց Թեմիս Բարեխնամ Առաջ-

իր ունեցած տարուայ մը փորձառութեան եւ յաջողութեամբ իրենց դասաւանդութիւններուն հետեւելուն, անոնք այսօր եկած են իրենց վկայականներ ստանալու, խօսքը բոլորին ուղղելով թելադրեց չմոռնալ հայերէնը իրենց հայ ըլլալու
Շաբ. էջ 12

ԹԵՔԵՏԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԸ «ՅԻՉՈՂՈՒԹԻՆ» ԽՈՐԱԳԻՐԸ ԿՐՈՂ ՄԻՋԱԳԳԱՅԻՆ ԼՐԱՏԱՆԿԱՐՋԱԿԱՆ ԳՈՒՇԱԽԱՆՈՒԵՒ

«ԹԵՔԵՏԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ» հիմնադրամի, Հայ լուսանկարիչների ազգային ասոցիացիայի եւ ինթերնետ-ռեսուրս PhotoPodium.com-ի հովանավորութեամբ ԹԵՔԵՏԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԸ բացուեց «ՅԻՉՈՂՈՒԹԻՆ» խորագիրը կրող միջազգային լուսանկարչական ցուցահանդեսը՝ նուիրուած Հայոց Տեղասպանութեան 100-րդ տարելիցին: Ձեռնարկի բացմանը ներկայ էին արուեստագետներ, արուեստասերներ, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի ներկայացուցիչ, այլ հիւրեր:

Ցուցահանդեսին ներկայացուած էին հինգ երկրի /Հայաստան, Վրաստան, Ռուսաստան, ԱՄՆ, Սիրիա / երեսուն լուսանկարչի շուրջ եօթանասուն աշխատանք:

Ցուցահանդեսի բացմանը հիւրերին ողջունեց ԹԿՀ տնօրէն Ա. Ծուլիկեանը եւ իր խօսքում կարեւորեց ձեռնարկը, որն արտայայտում էր բաւականին խորը իմաստ եւ միջազգային հանրութեան ուշադրութիւնը եւս մէկ անգամ բեւեռում էր 100 տարի առաջ գործած ոճիրին:

Հայ լուսանկարիչների ազգային ասոցիացիայի նախագահ Ս. Յակոբեանը նոյնպէս շեշտեց նմանօրինակ ցուցահանդեսների կարեւորութիւնը Հայաստանում լուսանկարչական արուեստի զարգացման գործում եւ յանդէպ:

տի զարգացման գործում եւ յանդէպ. «Յիչողութիւնը մարդկային զգացողութիւններից է, որը բոլորիս ուղեկցում է կեանքի ընթացքում: Այս լուսանկարներում մենք տեսնում ենք բազմազան յիչողութիւններ՝ երիտասարդ օրերի, հարազատների, ապրած դժուարութիւնների ու տանջանքների»:

ԹԿՀ հիմնադրամի անակնկալ էր պատրաստել ցուցահանդեսի մասնակիցներին՝ ցուցահանդեսը մրցութային էր:

«ԹԵՔԵՏԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ» հիմնադրամի նախագահ Վարդան Ուզունեանը ողջոյնի եւ գնահատանքի խօսք ուղղեց բոլոր մասնակիցներին, իսկ լաւագոյն երեքին յանձնեց պատուգրեր եւ մրցանակներ:

- Գլխաւոր մրցանակ՝ - Բաֆֆի Էլեյնեան /լուսանկար՝ «Յիչում եմ եւ պահանջում»/
- Ազատուհի (Տաթև) Մնացականեան /լուսանկար՝ «Սեն Արեւշատեան՝ գիտնական»/ խրա-

խուսական մրցանակ՝
- Բերտա Մարտիրոսեան /լուսանկար՝ «Անա-
նուն դիմանկար»/
Միւս բոլոր հեղինակներին տրուեցին շնորհա-
կալագրեր ցուցահանդեսին մասնակցութիւն
ունենալու համար:

ԼՈՒՐԵՐ ՆԻՒ ԵՈՐՔԵՆ

ԾԱՆՕԹԱՑՆԵԼ ՊՈՒՐԸ ՀԱՄՈՒՏԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԹՆՈԼՈՐՏԸ

ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԳԻՎԱՌԵԱՆ

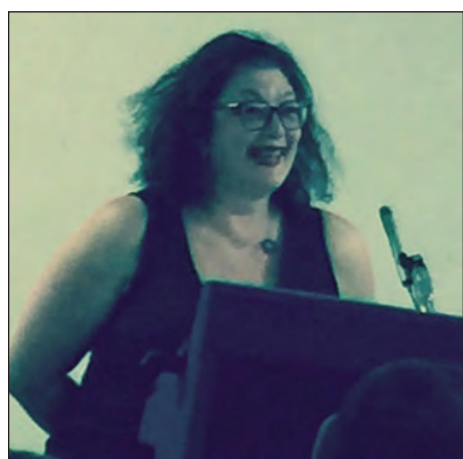
Սփիւռքին ծանօթ անուն մըն է, անկասկած, Պուրճ Համուտը: Տեղասպանութենէն վերապրող հայութեան մը զաղթավայրը, որ կը պահէ իր երեկի երկրին քաղաքներուն անունները, որոնք թաղամասերու մէջ մկրտուեցան որպէս Նոր Ատանա, Նոր Մարաշ, Նոր Սիս, Նոր Ամանոս: Եւ անոնք այսպէս ապրեցան համախմբուած Կիլիկեան երազի մը տեսիլքով մօտ 70 տասնամեակներ թէ անպայմանօրէն անոնք պիտի վերադառնան իրենց պապեանական տուները: Հայու Աստուածը միշտ ալ կը կամենար այդ տունդարձը կատարել մեզի համար, սակայն ... օտարներու միւս աստուածները չկամեցան երբե՛ք: Ու Պուրճ Համուտի մէջ հասակ առած ու յաջողութիւններ արձանագրած երիտասարդութիւնը այդ նեղիկ թաղերէն հեռացան Պեյրուսի գեղատեսիլ արուարձանները, ուր կազմեցին հայ ընտանիքներ եւ ուրիշներ ալ ընդմիշտ մեկնեցան դէպի Ամերիկաները: Քիչեր անոնցմէ գաղթեցին Հայաստան: Միայն գացին անոնք որոնք հայրենադարձութեան օրերուն՝ 1946-1948 տարիներուն խորունկ հայրենասիրութեամբ բարձրացան նաև երթալու դէպի խորհրդային Հայաստան, ուր կազմեցին իրենց բոյնը եւ հասակ, գիտութիւն ու կրթութիւն տուին այդ նորահաս սերունդին:

Յունիս 9, 2015, Երեքշաբթի օր, Առաջնորդանիստ Ս. Վարդան Մայր Տաճարի ներքնասրահին մէջ ներկայացուեցաւ Պուրճ Համուտ հայաւանը, անգլերէն լեզուով երիտասարդ լրագրող ու արուեստագետ լուսանկարիչ Արիան Աթէշեան-Տըլազամբայի կողմէ: Ծնած է Պեյրուս, ոչ Պուրճ Համուտ, շրջանաւարտ Պեյրուսի Ամերիկեան Համալսարանէն: Զաղաքացիական պատերազմի հետեւանքով եկած Նիւ Եորք, երբ չէր ճանչցած Պուրճ Համուտը տակաւին:

Տաս տարիներ առաջ զաղափարը կը յղանայ վերադառնալ ծննդավայր եւ ճանչնալ Պուրճ Համուտն ու հոն ապրող հայութիւնը: Կ'ունենայ հանդիպումներ տեղւոյն արիեստաւորներուն, թէթեւ արդիւնաբերութեամբ բանող գործարաններու տերերուն, վերջապէս մեր գիտցած Պուրճ Համուտի մէջ տակաւին յամառօրէն հաստատուած տեղւոյն հայութեան բեկորներուն:

Անշուշտ գեղեցկօրէն ներկայացուած ու այս առթիւ պատրաստուած երկլեզու (ֆրանսերէն ու անգլերէն) ալպոմը մնայուն յիշատակելի ալպոմ մը պիտի մնայ վաղուան այն պատմաբանին եթէ ուզէ քսաներորդ դարու սկիզբի լիբանանահայութեան ծանօթանալ:

Ժողովրդական դէմքեր են ներկայացուածները ու եթէ այս ալպոմը լոյս տեսած ըլլար քսանամեակ մը առաջ՝ խորհրդային կարգերու օրերուն, Արեւմուտքը եւ անոր հաւա-

տացող մեր կարգ մը կազմակերպութիւններ պիտի գրէին ու ըսէին թէ հեղինակը՝ Արիան ընկերվարական-ժողովրդական վարդապետութեան համոզումներով հասակ առած ըլլալով ներկայացուցած է իր գործը հետեւելով այդ օրերու խորհրդահայ նմանօրինակ հրատարակութիւններուն: Բարեբախտաբար այդ օրերը այլեւս հեռու են մեզմէ ու Պուրճ Համուտը եւ անոր հայութիւնը այլեւս կազմակերպութեան մը մենաշնորհեալ դաշտը չէ, այնպէս ինչպէս Մայր Աթոռին իր հաւատարմութիւնը տուող առաջնորդարանի Գրիգոր Զօհրապ Տեղեկատուութեան Կեդրոնը եւ ՀԲԸՍը միասնաբար կը կազմակերպեն սոյն դասախօսութիւնը:

Բացման խօսքը կը կատարէ Առաջնորդարանի Հայ Դպրոցներու ծրագրի տնօրէն Տիկին Կիլտա

Քիւրեյեան: Իր այս գիրքն ու կատարած աշխատանքը կը ներկայացնէ նոյն ինքն հեղինակը, տալով նաեւ տեղեկութիւններ այսօրուան բնակիչներու մասին: Հայերու պարպումով սուրիացիներու եւ քիւրտերու թուային աճը կրնայ օր մը կարեւոր տեղ ունենալ Լիբանանի այլապէս սրացած միջ-յարանուանական յարաբերութիւններուն վրայ: Իսկ աւարտին փակման խօսքը կը կատարէ Տեղեկատուութեան Կեդրոնի տնօրէն Դանիէլ Վրդ. Ֆընտըզեան: Ներկայ էին հոգեւոր հայրեր, ինչպէս Եղիշէ Արք. Կիզիրեան եւ Անուշաւան Եպս. Դանիէլեան, երկուքն ալ Անթիլիասի դպրեվանքէն շրջանաւարտներ. առաջինը՝ հին սերունդին եւ երկրորդը՝ նոր սերունդին երկու պատուական ներկայացուցիչներ:

Առիթ տրուեցաւ ներկաներուն տալ հարցեր: Յատկանշական էր մանաւանդ ՀԲԸՍի Կեդրոնական Վարչական Ժողովի անդամ Երևանի Տեմիրճեանի հարցը թէ հայաշատ այս աւանին անունը տակաւին կը մնայ Պուրճ Համուտ, երբ դիւրութեամբ կարելի պիտի ըլլար գայն հայացնելու:

Թերթատելով հոն են իրենց արիեստանոցներուն մէջ նկարներով կօշկակարներ Վարուժան Խնճեանը եւ Գրիգոր Էզաճեանը, ձկնորս Պօղոս Սվաճեանը՝ ծանօթ Զալաշնիքով անունով, կազմարար Գրիգոր Մկրտիչեանը, նկարահան Վահան Շար. Էջ 12

ABAKA

SECTION FRANÇAISE

LUNDI 13 JUILLET 2015

Des entreprises tchèques intéressées par la réalisation de projets en Arménie

Le Premier ministre d'Arménie, Hovik Abrahamian, a reçu une délégation conduite par le ministre des Affaires étrangères de la République tchèque, Lubomír Zaoralek. Le Premier ministre a félicité Zaoralek pour l'ouverture de l'ambassade tchèque en Arménie, et a exprimé l'espoir que cette mission diplomatique contribuera au développement des relations bilatérales. Abrahamian a également salué le niveau des relations politiques entre l'Arménie et la République tchèque, et a souligné la nécessité d'approfondir la collaboration économique entre les deux pays.

Les deux hommes ont parlé des avenues possibles pour le développement de la collaboration économique, et ont exprimé la conviction qu'il existait un grand potentiel pour la mise en œuvre des projets d'investissement conjoints. À cet égard, Zaoralek a informé qu'un groupe d'hommes d'affaires tchèques étaient intéressés par la réalisation de projets en Arménie.

Le ministre tchèque a également mis l'accent sur les relations entre l'Arménie et l'Union européenne, et a précisé que son pays était prêt à aider au développement de ces liens.

Hovik Abrahamian et Lubomír Zaoralek ont également discuté de questions régionales. À cet égard, le ministre tchèque a indiqué la nécessité d'un règlement pacifique du conflit du Haut-Karabagh, uniquement par des négociations dans le cadre du Groupe de Minsk de l'OSCE. Par ailleurs, des quotidiens d'Arménie ont fait état de la rencontre du Ministre des Transports et des communications, Gagik Beglarian, avec le Président du Conseil des directeurs, et le directeur commercial de la compagnie Czech Airlines. Ceux-ci ont fait part de l'intention de la compagnie de reprendre les vols entre Prague et Erévan. Des représentants de l'aéroport Zvartnots, également présents à la réunion, ont affirmé leur disponibilité pour offrir des conditions favorables à cette compagnie.

Une délégation arménienne participe à la réunion de l'OTAN sur l'Afghanistan

Une délégation dirigée par le ministre arménien de la Défense Seyran Ohanian a participé à une réunion des ministres de la Défense des pays participant à la mission dirigée par l'OTAN en Afghanistan, au siège de l'OTAN à Bruxelles.

Les ministres de la Défense de l'OTAN et les pays partenaires ont examiné les progrès dans la mise en œuvre de la mission, la situation politique, et les questions de sécurité en Afghanistan.

Une décision sur le passage à la deuxième phase de la mission le 1er mai 2016 a été prise, envisageant de limiter la présence de l'OTAN dans ce pays.

Seyran Ohanian a confirmé l'engagement de la partie arménienne, à la mission grâce à 131 militaires.

Le ministre a également pris part à

la réunion initiée par l'Allemagne, qui a discuté des questions de missions stratégiques et tactiques.

Le même jour, Seyran Ohanian a rencontré le nouveau ministre de la Défense de Géorgie, Tinatin Khidasheli. Les deux hommes ont discuté des possibilités et perspectives de coopération dans le secteur de la défense.

Le deuxième génocide

Editorial écrit en anglais par Edmond Y. Azadian et publié dans The Armenian Mirror-Spectator en date du 25 juin 2015

L'Arménie est un petit pays où foisonne les monuments anciens, et de nombreuses statues de l'époque soviétique consacrées aux écrivains, compositeurs et héros. Plusieurs monuments historiques et églises demeurent en mauvais état, en attendant que les autorités compétentes les sauvent de l'oubli.

Compte tenu de l'abondance de monuments, on hésite à proposer un autre monument dédié à la mémoire. Mais le temps est venu de se pencher sur un autre chapitre sombre de l'histoire arménienne et ériger une nouvelle structure dédiée à la mémoire des victimes des purges et exécutions stalinienne.

Je me suis toujours demandé pourquoi les tyrans étaient si instruits et érudits et aptes à exterminer les meilleurs et les plus brillants des intellectuels. Il n'est pas nécessaire d'être à l'ère de l'inquisition pour retrouver des victimes de la terreur intellectuelle. Même sous le règne de la reine Elizabeth 1ère, alors que la littérature et l'art prospéraient en Grande-Bretagne, elle a eu du sang sur les mains en coupant les têtes et les membres de beaucoup de ses contemporains écrivains et savants.

Talaat Pacha semble avoir été tout aussi tyran « érudit » pour être en mesure de sélectionner et d'exécuter la crème de la communauté arménienne d'Istanbul, tels Daniel Varoujan, Krikor Zohrab, Yeroukhan, Rouben Zartarian, Ardashes Haroutounian, Roupén Sevag, Komitas et 200 autres écrivains et leaders renommés.

Il est ironique de constater que Staline lui-même a fait preuve de la même « distinction » pour exécuter Charents, Bakunts, Totovents, Zabel Yessayan et 700 autres écrivains, savants, scientifiques et dirigeants politiques. En outre, des centaines de milliers d'autres personnes innocentes ont été exilées en Sibérie où elles sont mortes de faim et de froid.

Le système soviétique a été un énorme laboratoire d'ingénierie sur la population qui s'est conclu par un échec monstrueux.

Le système était tellement cynique qu'il attribuait des quotas à chaque république constitutive de l'union. Des nombres ont été attribués pour les déportations massives de citoyens ordinaires. En outre, il y avait des quantités attribuées pour les écrivains, artistes et intellectuels à exécuter. Les instruments de torture ont été conçus pour être déplacés d'une république à l'autre afin d'extorquer des « aveux » des victimes potentielles. Une fois les quotas recensés, il était de la tâche des bourreaux de trouver leurs victimes et de les envoyer devant le peloton d'exécution.

Des documents retrouvés récemment démontrent qu'Anastas Mikoyan,

célèbre homme d'Etat soviétique, avait exhorté Staline à augmenter de 500 le nombre de victimes potentielles en Arménie afin de se faire remarquer par le tyran.

En plus des centaines de milliers d'Arméniens exilés en Sibérie, on croit que Staline a délibérément choisi près de cent mille soldats arméniens pour servir de chair à canon pendant la bataille de Kertch, en Crimée, au cours de la Seconde Guerre mondiale. Beaucoup diront que la terreur stalinienne ne visait pas seulement l'Arménie, que toutes les républiques ont souffert sous son règne de terreur. Mais la différence est que l'Arménie avait été ébranlée par le premier génocide du siècle juste une décennie ou deux plus tôt. L'autre différence est que des centaines d'Arméniens de la diaspora ont été attirés et se sont réinstallés dans la toute nouvelle République d'Arménie, mais ont fini dans les goulags de Sibérie. En effet, une grande ferveur patriotique dans toute la diaspora a engendré une émigration massive à partir des pays du Moyen-Orient, mais aussi de Grèce, de France et même des États-Unis. Avant d'être exécutés, les écrivains arméniens ont été accusés d'exacerber les « sentiments nationalistes ». Toute critique dans la presse équivalait à un arrêt de mort. Même si aucune preuve dans le livre d'un écrivain, ne révélait « des sentiments nationalistes », le simple fait d'y avoir pensé suffisait au bourreau à le condamner à une mort certaine.

L'historien littéraire David Gasparian a publié un ouvrage volumineux (726 pages), intitulé « Derrière les portes verrouillées », basé sur une recherche dans les archives du KGB. Une quelconque accusation contre un écrivain, si fragile fut-elle, menait à un verdict arbitraire et prédestiné, ce qui ne peut qu'engendrer la rage. Dans de nombreux cas, les décisions de vie ou de mort était prise en moins de 30 minutes.

Selon le livre, en 1937, Staline, pour couvrir son cynisme, « a conçu un autre acte cynique ». Puisque de nombreuses victimes avaient crié « Vive Staline » avant leur exécution, cela signifiait que Staline était le « père de tous » et n'avait pu commettre de tels crimes. Par conséquent, seul le KGB était responsable des crimes, et ainsi a commencé une purge qui a mené à la mort 20 000 agents. Cela a également frappé les Arméniens en septembre 1937. Tous ceux qui avaient torturé et exécuté les écrivains Arméniens ont été envoyés au peloton d'exécution, dont les plus célèbres Vahram Chitouny, Khoren Moughdoussy, Ivan Gevorgov, Sahak Ter Gabrielian, et de nombreux autres.

Après la mort de Staline en 1953, Nikita Khrouchtchev a assoupli le régime et presque toutes les victimes de la terreur ont été réhabilitées. Ceux qui étaient encore en vie en Sibérie sont rentrés chez eux. Gourgen Mahari, Vahram Alazan, Meuguerdich Armen

Suite à la page 8

Nalbandian : « La reconnaissance internationale du génocide est irréversible »

La reconnaissance internationale du génocide arménien est un processus irréversible, a déclaré le ministre arménien des Affaires étrangères, Edouard Nalbandian, lors d'une conférence de presse conjointe avec son homologue tchèque Lubomír Zaoralek.

Les discussions sur le 100e anniversaire du génocide sont en cours avec la participation de tous les partis politiques de nombreux pays. Le ministre a cité les déclarations de dirigeants d'un certain nombre de pays, dont l'Allemagne et la Belgique.

À son tour, le ministre tchèque des Affaires étrangères a dit qu'il s'était rendu devant le monument du génocide arménien et avait eu l'occasion de se familiariser avec ce chapitre tragique de l'histoire arménienne. Selon lui, la position de la République tchèque s'est clairement exprimée lors de la visite du dirigeant arménien en République tchèque. Le ministre s'est dit convaincu que la tragédie du peuple arménien devait être une leçon historique.

Le Ministre tchèque des Affaires étrangères en visite en Arménie les 24 et 25 juin

Le ministre tchèque des Affaires étrangères, Lubomír Zaoralek, s'est entretenu avec les autorités arméniennes et a assisté, avec son homologue arménien, à l'inauguration de l'Ambassade de la République tchèque à Erévan.

Il s'est rendu également devant le mémorial de Tsitsernakaberd où il a rendu hommage aux victimes innocentes du génocide arménien. Accompagné du directeur, Hayg Temoyan, il a visité le Musée-Institut du génocide, et a planté un arbre dans le parc en mémoire « aux fils et filles de la nation arménienne. »

Devant les journalistes, il a déclaré être très impressionné « car il s'agit d'une histoire tout à fait horrible. Il est très important de ne pas oublier. C'est non seulement le passé, mais également le présent. Nous devons en parler. Nous devons nous souvenir de cette tragédie. Notre devoir est de nous en souvenir toujours. »

Le deuxième...

Suite de la page 7

et de nombreux autres sont retournés à Erévan, émaciés et brisés. Peu d'écrivains ont raconté leur terrible épreuve en exil. Gourgen Mahari, cependant, a écrit ses mémoires diaboliques sur cette expérience. Incidemment, il a été renvoyé à la Sibérie, même après la mort de Staline, accusé d'être un « ennemi du peuple », une erreur typographique de la cour a prolongé sa peine de 10 à 11 ans.

Meuguerdich Armen a publié un recueil d'histoires courtes, tous basées sur le thème de l'exil, sous le titre « On nous a demandé de vous les livrer ». Les souffrances de tous ceux qui y ont succombés sont transmises à la postérité grâce à ce livre.

Plusieurs agents du KGB ayant servi dans la machine de mort ont ironiquement disparu en vertu de ce même mécanisme. Mais les écrivains qui ont joué un rôle néfaste dans le sort de leurs congénères en les pointant du doigt aux autorités, ont vécu jusqu'à un âge avancé, bien longtemps après que leurs victimes aient été réhabilités et qualifiés de « Juste » (non pas « Innocent ») parce que ces meurtriers

étaient encore considérés comme intouchables. Deux noms reviennent en particulier chaque fois que la question est abordée : Hrachya Kochar et Nayiri Zarian.

Lorsque l'Arménie est devenue indépendante, de nombreux bourreaux, leurs parents et amis étaient encore en vie, et auraient pu être interrogés sur le sort des restes de Charents ou Bakunts. Aucune commission gouvernementale n'a été mise sur pied pour mettre en lumière les faits de cette sombre période.

Seules des initiatives individuelles ont été prises, par exemple, David Gasparian a lui-même commencé à excaver, en banlieue d'Erévan où, selon les mémoires d'un gardien de prison, étaient enterrés les restes de Charents.

La question a également été soulevée par le romancier Norayr Adalian, et a été récemment relancée par un jeune historien de littérature, Akamenik Nikoghosian. Mais encore une fois, aucune mesure officielle n'a été prise.

Les Arméniens sont très désireux de voir la Turquie rouvrir les archives ottomanes pour rétablir tous les faits reliés au génocide, mais les archives du KGB en Arménie sont ouvertes à

Génocide arménien : System Of A Down réveille les âmes

Le groupe de métal californien System Of A Down (SOAD) formait en 1994, a présenté son spectacle « Wake up The Souls » (réveiller les âmes) dans plusieurs villes des Etats-Unis et d'Europe dont le 23 avril à Erévan. Les quatre membres du quatuor de métal, tous d'origine arménienne, ont voulu avec ce projet spécifique marquer les commémorations du centenaire du génocide arménien et évoquer aussi le souvenir des victimes. Une chose est sûre, malgré dix années sans sortir le moindre morceau, System Of A Down continue à susciter l'engouement.

Leurs paroles ont fait d'eux les porte-drapeaux de grandes causes, notamment la lutte pour la reconnaissance du génocide arménien. Pour le batteur John Dolmayan, interrogé : « C'est important de comprendre que seuls les gens peuvent arrêter les génocides et les meurtres... et en tant que race humaine, nous avons vraiment besoin, ensemble, d'empêcher les génocides à l'avenir. »

Serj Tankian, Daron Malakian, Shavo Odajian et John Dolmayan, ont donc planté le décor dès leur arrivée sur la scène en interprétant leur célèbre « Holy Mountain », extrait de l'album « Hypnotize », leur cinquième album studio comme ils l'avaient fait à Rio en 2013. C'est pourquoi, marque d'un engagement politique fort, le concert de SOAD débute de manière fracassante via une vidéo animée, rappel du génocide arménien.

Point d'orgue de cette tournée, un concert gratuit à Erévan en Arménie le 23 avril, la veille des commémorations. Jouer dans son pays d'origine, « un rêve qui se réalise » pour le groupe dit Serj Tankian, « en tant que groupe, ça a toujours été un de nos rêves de jouer en Arménie, sur la terre de nos ancêtres en respectant la mémoire de ceux qui ont péri lors du premier génocide. »

Quand à savoir si le groupe avait envie de jouer en Turquie, Serj Tankian sourit en faisant cette réponse : « Quand Metallica veut jouer en Turquie, il n'y a aucun problème, quand Bon Jovi veut jouer en Turquie, c'est tout à fait possible, mais quand il s'agit de System Of A Down, il nous faut un visa spécial et une autorisation du Premier ministre (sourire)... Et pour l'instant, nous n'avons pas obtenu le "pass" nécessaire, mais peut-être un jour... »

Accord Arménie-Russie en cas de catastrophe nucléaire

L'Arménie et la Russie échangeront des informations sur les catastrophes nucléaires. En effet, le projet d'accord intergouvernemental en cas de catastrophe nucléaire a été approuvé lors d'une réunion du cabinet ministériel arménien. L'accord prévoit que, dans le cas d'un accident nucléaire dans un

des pays et dans le cadre de l'utilisation pacifique de l'énergie atomique, la partie lésée informera immédiatement le pays partenaire et diffusera des informations quant au niveau de contamination. L'accord est conforme à la Convention sur la notification rapide d'un accident nucléaire.

quiconque voulant faire des recherches, mais très peu en font la demande.

Alors que la terreur stalinienne faisait rage, la diaspora était divisée sur la question. Bien sûr, la FRA était farouchement critique, mais depuis que le parti a tout critiqué en Arménie, tant le bon que le mauvais, ses critiques ont perdu de leur impact. Les autres segments de la communauté sont pour la plupart restés silencieux, voulant vraisemblablement préserver une politique patriotique.

Seule une voix a été entendue, celle de l'éminent écrivain Archag Chobanian, chef de file de l'ADL, le comité d'un homme seul qui s'est battu pour la cause arménienne à Paris. Il a publié un magazine littéraire du nom « d'Anahid », dans lequel il a élevé la voix en 1938 sur le sort de Charents et d'autres écrivains. Il n'est pas étonnant que Laurenti Béria, homme de main de Staline, a assassiné Aghassi Khanjian, étoile montante de la hiérarchie soviétique, après l'avoir accusé d'avoir collaboré avec Archag Chobanian, qu'ils qualifiaient « d'agent du service de renseignement français. »

Avant que la machine de la terreur de Staline n'ait commencé son travail macabre dans toute l'Union soviétique,

les Ukrainiens ont été ses premières victimes. Staline a commencé la collectivisation de l'agriculture de ce pays (1932-1933) en éliminant complètement les koulaks (paysans), laissant l'Ukraine, grenier à blé de l'Europe, dans un état désespéré avec sa population mourant de faim. Pour mater la résistance des koulaks, Staline a affamé tout le pays, créant une famine artificielle.

Bien que les chiffres diffèrent, il est prudent de supposer qu'environ 7 millions d'Ukrainiens ont été victimes de cette famine, qu'ils nomment « Holodomor ».

Après son indépendance en 2006, l'Ukraine a officiellement désigné l'Holodomor de génocide.

Les Arméniens doivent choisir une journée pour commémorer les victimes de leur deuxième génocide. En effet, l'Arménie renferme de très nombreux monuments, mais il y a encore place à un de plus, un monument très important dédié aux victimes de la terreur stalinienne. Un monument du genre de celui du Mémorial de la guerre du Vietnam serait plus approprié, et sur lequel seraient gravés les noms de toutes les victimes, conservés ainsi pour la postérité.

ABAKA

ENGLISH SECTION

MONDAY JULY 13, 2015

Erdogan: Blessing or Blasphemy for Turkey

BY EDMOND Y. AZADIAN

Post-mortems and horse-trading between the political parties are continuing in the aftermath of the June 7 parliamentary elections in Turkey. While Erdogan personally had garnered 52 percent of popular vote, which lodged him in the presidential office, his AKP party barely passed the 40-percent mark, which still keeps the party in the lead, but limits its powers to rule the country singlehandedly.

Erdogan's hope was to win enough votes to form a government without begging other rival parties to join it as coalition partners. He was further expecting a majority in the new legislature to revamp the constitution and concentrate the executive powers in the office of the president.

Many reasons are being cited for Erdogan's failure to achieve his goals, after ruling the country for 13 years with absolute authority.

Chief among the reasons was Erdogan's ambition to rule the country as a dictator. Of course, revelations about the corruption cases played their role as well as the whistle blowing on Turkey's military support for ISIS, which was obvious all along but was adamantly denied by the government.

Three days after the elections, a European Union report was released, adding insult to injury, with its reference to the Armenian Genocide, the closure of borders with Armenia, Turkey's non-recognition of the legitimate Cyprus government, which is a full member of the EU, along with restrictions on the press and lack of progress on the Kurdish issue.

Even an AKP official commented on the Kurdish issue, citing it as one of the causes of election results. Indeed, AKP party spokesman, Beshir Atalay said it was wrong for his party to "postpone" some steps planned to be taken in the process which aimed to end the Kurdish Workers' Party (PKK) terrorism resulting in the loss of votes in the predominantly Kurdish eastern and southeastern regions.

A columnist in Today's Zaman newspaper, Gokhan Bacik, added to that statement: "It was all show and talk. But thanks to the Kurdish initiative, Erdogan drew crowded rallies in Diyarbakir. Throughout those years, he did nothing in terms of implementing any practical initiative during the peace process." (Today's Zaman, June 15)

During the election campaign, Erdogan and his sidekick Prime Minister Ahmet Davutoglu did something that turned out to be counterpro-

ductive. They blamed the leader of the pro-Kurdish Peoples' Democratic Party (HDP) for colluding with Armenians and hiding 100 masked Armenians as Kurdish candidates, while Erdogan's AKP had on the slate an Armenian without the mask, called Markar Yessayan.

Despite virulent attacks on the pro-Kurdish party, the latter not only passed the threshold of 10 percent, but was able to garner more than 13 percent, which translated into 80 members in the new parliament.

The virulent attacks by Erdogan and his partisan press against HDP turned out to become a blessing in disguise. Being part of the legislature, the Kurds will be hard-pressed to resort to arms. This is one blessing on the domestic front. Internationally Turkey will gain brownie points with the EU for having allowed the Kurdish minority to become part of the democratic process.

HDP's Selahattin Demirtas is an articulate and charismatic leader who does not mince words. He has vowed to bring the Armenian Genocide issue to the floor of the Turkish parliament. Some in the Kurdish press compare him to Barack Obama, but he could more appropriately be compared to Gerry Adams, the leader of the Sinn Féin party, the political wing of the Irish Republican Army in Northern Ireland. Adams always denied his association with the Irish Republic Army, all the while negotiating with the Protestants and the British government, throughout the years of the IRA's bloody campaign. Demirtas similarly denied having any links with the militant PKK but he is an interlocutor in the peace process with the government.

The most urgent issue at the present time remains the formation of a coalition government. AKP is represented with 256 members in the parliament, constituting 40 percent of the 550 members. The CHP Kemalist party has elected 132 members (24 percent), the MHP racist nationalist party 80 members (16 percent) and the pro-Kurdish HDP 80 members (13 percent).

Davutoglu still remains the main candidate for the prime minister's job, although some rift has occurred between the two recently. Erdogan is personally conducting the potential coalition negotiations, which ordinarily is the task of an incoming prime minister.

Only the Kemalist and the nationalist parties have some affinity for Erdogan in terms of a political coalition. No one is thinking that AKP can

Cont'd on page 10

Armenia FM: We wish to maximally capitalize on EEU membership

Armenia's FM Edward Nalbandian attended today the non-formal meeting of the FMs of the Eastern Partnership member-states in Minsk.

In his speech during the meeting, Nalbandian said that Armenia is developing comprehensive cooperation with the EU, attaching importance to the enhancement of political dialogue and deepening of economic ties, Armenian MFA press service reports.

The minister said they continue the work on the enhancement of cooperation in a number of areas, such as education, research and stimulation of contacts between people. The Armenian side expects to sign agreements on participation in such EU initiatives as Horizon 2020 and COSME programme.

In the sphere of transportation, the government of Armenia has expressed readiness to sign with the EU an agreement on Common Aviation Area Programme, aimed at the liberalization of the aviation market.

Parallel with the institutional format, Armenia continues to take part in the work of over 10 working groups. According to him, the visa liberalization is a common objective, and the Armenian side hopes that the dialogue in that direction will start as soon as possible.

Referring to the possibility of integration processes, the minister said that since Armenia's accession to the EEU, the republic has been applying pragmatic and rational work style, which allows using different integration formats, avoiding the creation of new separation lines.

"We wish to maximally take advantage of the EEU membership and at the same time have close ties with the EU," the minister said. According to Nalbandian, Armenia highly appreciates the support of the EU. "We are taking consistent steps for the strengthening of democratization, fundamental freedoms and protection of human rights," he said.

Touching on the demonstrations in Yerevan and the response to them, the Minister said he considers the comments of his colleagues as attempts to strengthen democracy. According to him, the competent authorities conduct investigation and corresponding measures have been taken to correct the flaws.

The Armenian Bar Association Condemns police brutality in Yerevan

Here is an extract from an extensive statement
by the Armenian Bar Association. Ed.

LOS ANGELES – The Armenian Bar Association condemns, with grave disappointment, the actions taken by police authorities during the early morning of June 23, 2015, in Yerevan, Armenia as *contrary to a state's obligations to its public*. The Armenian Bar Association first voiced its objections to these acts *as they were occurring that morning* and has welcomed, since, the many statements echoing its

condemnation issued by a number of international and diasporan organizations. The demonstrations continue, and this Association will remain vigilant in monitoring the situation. We further request that the international and diasporan organizations that have since voiced their condemnation of the actions taken on that fateful morning continue to afford due attention to

Cont'd on page 10

French Ambassador: We criticize any incidents of violence

France's position on Karabakh is precise and clear – the parties have to spare no effort to avoid violence, Ambassador of France to Armenia Jean-Francois Charpentier told reporters on Monday.

The Ambassador expressed condolences to the family of the deceased Armenian soldier.

Earlier, the Azerbaijani side had violated the ceasefire, using weapons of different caliber. Armenian Armed Forces forced the adversary to stop the fire. During the skirmish, the contract soldier of the Armenian Armed Forces Armen

Yeprmyan was killed.

“We criticize any incidents of violence. This does not mean that what has happened and these violations will change our mind and we will abandon our policy,” Ambassador Charpentier said.

The position of France, as a co-chairing country of the OSCE Minsk Group, is clear.

“We will make every effort to provide effective support to the continuation of the negotiations. We urge the parties to be consistent and take up work on seeking options to resolve the conflict,” the diplomat added.

Armenian Americans protest near Azerbaijani embassy in Washington

Armenian Americans held an action at the Azerbaijani Embassy in Washington, DC on Sunday.

They protested Aliyev's cross-border attack into Nakhichevan, which took the life of Armenian soldier Arman Mayisi Yeprmyan, the Armenian National Committee of America reported.

Earlier, the Azerbaijani side had violated the ceasefire, using weapons of different caliber. Armenian Armed Forces forced the adversary to stop the fire. During the skirmish, the contract soldier Armen Yeprmyan died. Several soldiers from Azerbaijani side were also killed and wounded.

Erdogan...

Cont'd from page 9

even consider negotiating with Demirtas. But no potential partner shares Erdogan's vision of changing the constitution, allowing for the president to rule as a dictator.

The current parliament has a 45-day window to form a government. If no coalition is formed by the end of those 45 days, snap elections will automatically take place.

There seems to be no hurry on any party's side to meet this deadline. Instead, negotiations are carried out to kill time, as each party is planning to go to new elections, having learned from their mistakes in order to maximize their presence in the parliament. AKP leaders believe that this time around, they can push back the pro-Kurdish party below 10 percent and

convince devout Muslim Kurds to return to their fold. Already, some bombs are being detonated in Diyarbakir and other Kurdish regions to discredit Demirtas' party. Any social or militant disturbance at this critical time can give an advantage to Erdogan, because that will allow him to wear the mantle of a savior and guarantor of stability.

Although the June 7 elections clipped Erdogan's wings and his Ottomanist ambitions suffered a serious setback, he is still at the helm of his government and he will certainly continue his domestic and foreign policies, especially contributing to the instability of the region. He is openly supporting and arming ISIS, contrary to the US government's warnings. Turkey is also supplying arms to Islamic militants in Libya, to Bedouin tribes in the Sinai peninsula, encouraging insurrection against the Egyptian

THE YOUTH CORNER

That got me thinking

Book hopping

Here is the condition I've been dealing with for the past couple of weeks: book hopping. I haven't been able to finish one single book I've started. And let me tell you, I started at least 6 books in the past 3 weeks. At first all is well, but then I am completely disinterested. It's upsetting because nothing feels better than finding a book that you really enjoy and being lost in it for a couple of hours every day. Needless to say, this whole book hopping thing is annoying. And I try to finish the books I've started; otherwise it just doesn't feel right.

But you know what? This type of mentality does no one any good. Why should I force myself to read something I don't really like, even if I did like it at first? If at any point I feel like I want to hop off the bandwagon, then I should feel free to do so. Forcing myself to read a book that I don't actually like keeps me from discovering books that I will fall in love with, thoroughly enjoy, cherish, and re-read over and over again.

Sometimes, I feel as though I have to finish the book, when in reality nothing is forcing me to do it but myself. Or the thought that other people might want me to finish that book because they thought I'd like it, or that it's cool to read it. For example, one of the teachers of my University wrote one. I really enjoyed the first half but I didn't find myself compelled to continue. But it's such a well-known book, the teacher who wrote it is so well-loved, so on and so forth. Obviously I feel like I have to. But I actually don't.

As you might have guessed it, I'm not really talking about books anymore. I feel that way in life in general. I don't want to feel as though I'm forced to finish a metaphorical book I don't really like. I want to try new things without feeling bad about leaving other stuff behind. I feel like now is really the time to expand my horizons and to find out what other things I like or am good at. I don't want to settle and to just do something I feel like I should be doing. I want to do more. I want to do all I can.

Sananne Wartabetian
Montreal

The Armenian Bar...

Cont'd from page 9

events on the ground.

As the leading global organization of Armenian lawyers, it is incumbent upon this Association to remind government authorities that police force in a democratic society is not an agent by which the government seeks to control the message of civil demonstrators. Instead, police force is the agent by which the government seeks to protect citizens and demonstrators as they peacefully voice their message to their government.

The Armenian Bar Association demands an immediate, independent investigation and full, public account-

ability with respect to the decision to use unreasonable force against Armenian citizens on the morning of June 23, 2015.

This Association further reminds authorities that the voice of a civil society spills onto the streets only when that voice is denied access to the institutions of governance itself. This is, at its very core, why true democracy is so absolutely vital to the assurance of peace and progress in civil society: it is the legal mechanism by which the voice of a people assumes rightful ownership of its own destiny. It is also why the injudicious trampling upon the voice of civil society by brute force has been the final miscalculation of many the ruling oligarchy.

government. Erdogan's support for deposed Islamist Mohammad Morsi is no secret. (Incidentally, the Turkish-Egyptian tiff is helping the Armenian Genocide issue to receive coverage in the Egyptian media.)

Adding to these mischievous policies, Erdogan has the arrogance to arbitrarily shut the Inçirlik NATO base for carrying out missions. What certainly will break the camel's back will be Erdogan's courting Putin, especially in the energy sector, blunting the West's sanctions on Russia for its actions in Crimea.

Already many think-tanks have been recommending to replace Turkey as a launching pad for Western policies in the region.

One think-tank in particular was recommending Azerbaijan and Georgia, which not only serve as military bases now, but will become handy in curbing the Russian and Iranian

influences in the Caucasus.

Azerbaijan and Georgia being Armenia's enemies — the first one openly and the latter stealthily — the danger will grow on Armenia's borders. Thus far, the US and France, as co-chairs of the Organization for Security and Cooperation in Europe Minsk Group, along with Russia, have been pursuing a peaceful policy for the Karabagh problem. Once their policies are bifurcated, instability will take over and perhaps a flare up will be in the interest of the West for an excuse to intervene.

As we can see, Erdogan's policies have far-reaching ramifications for all the parties in the region. For now, his ambitions seem to have been tamed.

But in the long haul, he remains a political time bomb.

«Իսլամական Պետություն»-ը սպաննած է Քոպանիի վերջին հայը

Իսլամական Պետություն (ԻՊ-ISIS) ահաբեկչական խմբաւորումը սպաննած է Սուրիոյ բրտական Քոպանի քաղաքի վերջին հայ բնակիչը: Այս մասին ermenihaber.am-ի փոխանցմամբ՝ կը յայտնէ թրքական «Radikal» պարբերականը:

Քոպանիի նախկին հայ բնակիչ, սպաննուած հայուն եղբայրը՝ Յակոբ Թումասեան կը պատմէ. «1915-ին հազարաւոր հայեր գաղթած են Քոպանի: Մեծ հայրս կը պատմէր, որ գաղթի ճակատաբարիին հարիւրաւոր հայեր սպաննուած են: Մեծ դժուարութիւններու մէջէն անցնելով փրկուած ու այստեղ ապաստանած հայերը ժամանակի ընթացքին Քոպանիէն գաղթած են Լիբանան, Յալէպ, Յայաստան, Ամերիկա եւ Եւրոպա: Ի վերջոյ, Քոպանիի մէջ միայն 8 հայ ընտանիք մնացած էր: Մենք այնտեղ երկու եկեղեցի ունեինք, իսլամներու հետ ալ որեւէ խնդիր չունեինք մինչեւ ԻՊ-ի յարձակումը»:

թեան կառուցած գաղթականներու վրանային ճամբարին մէջ:

ԻՊ-ի կազմակերպած վերջին յարձակումէն առաջ Յակոբին եղբայրը ցանկացած է ընտանիքով վերադառնալ Քոպանի, առոր համար 14-ամեայ որդիին հետ նախ մեկնած է՝ տունն ու աշխատանքը կարգաւորելու, բայց ընդամենը մէկ շաբաթ անց սպաննուած է: Յոր մահը սեփական աչքերով տեսած 14-ամեայ Արամը կը պատմէ, որ հրագնէնային վնասուածք ստացած ու արիւնահոսող հայրը, այնուամենայնիւ, ուժ գտած է՝ զգուշացնելու որդիին, որպէսզի փախի: Սպաննուածը չորս երեխաներու հայր էր: Ընտանիքը երթալու տեղ չունի, քանի որ Քոպանին այլեւս իր հայրենիքը չի համարեր: Ընտանիքի անդամները անձնագիրներ չունին, որպէսզի կարենան Յայաստան մեկնիլ:

Անոնք այժմ կը գտնուին Սուրուչի ճամբարին մէջ:

Յակոբը կը պատմէ, որ ԻՊ-ի յարձակումէն ետք հայկական 8 ընտանիքներէն մէկը ապաստանած է Ուրֆա, մէկը՝ Յաթայ, մէկը՝ Յալէպ, անձնագիր ունեցող երկու ընտանիք Յայաստան տեղափոխուած է, իսկ միւս երեք ընտանիքները ապաստանած են թուրք-սուրիական սահմանին գտնուող Սուրուչ գաւառին մէջ Թուրքիոյ աղէտի եւ արտակարգ իրավիճակներու վարչու-

Ալիեւը հայ բռնցքամարտիկը պարգեւատրած ժամանակ իրարանցում

Newmag.am-ը կը գրէ. «Azerbaijan Television»-ը համացանցին վրայ ներբեռնած է Եւրոպական խաղերու բռնցքամարտի յաղթողներու պարգեւատրման տեսագրութիւնը, թէ ինչպէս Ատրպեյճանի նախագահ Իլիամ Ալիեւ կը յանձնէ հայ մարզիկ Գեորգ Մանուկեանին իր մետալը:

Հանդիսատեսը, որ ամէն անգամ իրեն բնորոշ սուլոցներով կ'ընդունէր «եան» ազգանուն ունեցող մարզիկները, սկսած են հերթական անգամ սուլել, սակայն նախագահ Ալիեւ ձեռքի շարժումով լռեցուցած է դահլիճը, որ ապշահար ըրած է հանդիսականը եւ հիմա համացանցի վրայ այս տեսագրութիւնը մեծ իրարանցում յառաջացուցած է:

Նշենք, որ հայ մարզիկը այս խաղերուն կը ներկայացնէ Ութրանիան եւ 91 քլ ծանրութեան կարգին մէջ նուաճած է արծաթ մետալ:

Ազգային Ժողովը միաձայն ընդունեց վարկ ստանալու մասին համաձայնագիր

Հայաստանի պաշտպանութեան համակարգի սպառազինութեան աւելացման նպատակով Ռուսիոյ կառավարութեան կողմէ 200 միլիոն տոլար վարկ տրամադրելու մասին համաձայնագիրը Ազգային Ժողովը Հինգշաբթի՝ 2 Յուլիս 2015-ին, ընդունեց միաձայն՝ կողմ 98, դեմ 1, 0 ձեռնպահ: Դեմ էր միայն «Ժառանգութիւն» խմբակցութեան անդամ Չարուհի Փոստանցեան:

Համաձայնագիրով, ինչպէս յայտարարած էր Պաշտպանութեան փոխնախարար Արա Նազարեան, Հայաստան Ռուսիայէն գործարանային հիւնարով ձեռք պիտի բերէ ժամանակակից զենք, սպառազինութիւն:

Իսկ Համաձայնագիրով Հայաստանի Հանրապետութիւնը կը ստանձնէ, մասնաւորապէս, հետեւեալ պարտաւորութիւնները՝ օգտագործել վարկը 2015-2017 թուականներու ընթացքին՝ ռուսական ռուբլիով հաշուարկուած արտադրանքի մատակարարման վե-

րաբերեալ պայմանագիրներէն իւրաքանչիւրի արժէքի 90 տոկոսի ֆինանսաւորման համար, վարկի օգտագործման ժամկետը լրանալուն 30 ժամացուցային օրուան ընթացքին ռուսական կողմի օգտին իրականացնել ռուսական ռուբլիով թոմիսիոն վճարում՝ վարկի չօգտագործուած գումարի 1 տոկոսի չափով:

Նոյն համաձայնագիրով, 2018-ի Փետրուար 15 -էն՝ 10 տարուան ընթացքին, հաւասարաչափ կիսամեակային վճարումներով՝ իւրաքանչիւր տարուան Փետրուար 15-ին եւ Օգոստոս 15-ին, մարել վարկի փաստացի օգտագործուած գումարը: Վարկի իւրաքանչիւր գումարի օգտագործման ամսաթիւէն մինչեւ հիմնական պարտքի մարման վերջնական ամսաթիւը՝ իւրաքանչիւր տարուան Փետրուար 15-ին եւ Օգոստոս 15-ին կատարել տոկոսներու վճարում՝ տարեկան 3 տոկոս տոկոսադրոյթով:

Արցախի Տիգրանակերտի մէջ...

Շար. էջ 11-էն

Արցախի պատմական քաղաքին մէջ պեղումները կը տեսնեն 40 օր՝ մեկնարկելով Յուլիս 1-էն եւ շարունակուելով մինչեւ Օգոստոս 10-12: Ֆինանսաւորման մէկ երրորդի կրճատման հետեւանքով՝ այս տարի հայ հնագետները չեն կրնար պեղումներու մասնակից դարձնել Ֆլորենսիայի համալսարանի գործընկերները, որոնց հետ երկու տարի անընդմէջ համագործակցած են շերտագրական դիտարկումներ կատարելու համար: «Արտասահմանեան բուհերը չեն կարող իրենք ֆինանսաւորել իրենց աշխատողներին, քանի որ Արցախը քաղաքականապէս ճանաչուած չէ: Նրանց մասնակցութիւնը հնարաւոր է միայն մեր ֆինանսաւորմամբ: Արցախի իշխանութիւններն այս տարի մէկ երրորդով կրճատել են մեր միակ ֆինանսաւորման աղբիւրը՝ պատճառաբանելով, որ ֆինանսական վիճակը վատ է», - բացատրած է հնագետը:

Հիմնական արշաւախումբի կազմին մէջ են Երեւանի պետական համալսարանի Հնագիտական տարրալուծարանի աւագ գիտաշխատող, ճարտարապետութեան թեկնածու Լիւպա Կիրակոսեանը, ԵՊՀ հնագիտութեան եւ ազգագրութեան ամպիոնի հայցորդ Թաթեանա Վարդանեսովան, ՀՀ ԳԱԱ հնագետ, պատմական գիտութիւններու թեկնածու Ինեսա Կարապետեանը, Արցախի պետական համալսարանէն Վազգէն Ղամբարեանը, ՀՀ ԳԱԱ հնագիտութեան եւ ազգագրութեան ուսումնարանէն Արմինէ Գաբրիելեանը:

Հայաստանի հանրապետութեան գիտութիւններու ազգային ակադեմիայի հնագիտութեան եւ ազգագրութեան ուսումնարանի արցախի արշաւախումբը 2005թ. յայտնաբերած է հայոց արքայ Տիգրան Բ մեծի (95-55 թթ. ՔԱ) կողմէ Արցախի մէջ հիմնած Տիգրանակերտ քաղաքը եւ 2006-2008թթ. հնագիտական պեղումներ կատարած է անոր տարածքին:

Անկէկա Տիգրանի անունը կրող միակ բնակավայրն է, որուն տեղը ճշգրտօրէն պարզուած է, եւ որ կ'ենթարկուի հնագիտական հետազոտութեան:

